

AKP Statükoculuğa mı Karşı, Bugünün Statükosuna mı? Yoksa Statüko Kader mi?

İçeriği Yazan: [Asım US](#) [1] Zaman: Cum, 21/05/2010 - 00:05

“Başarısız kişilerin, başarısızlıklarından dolayı suçu dünyaya yükleme eğilimlerini anlamak güç değildir. Dikkate değer bir durum da şudur ki başarılı kişiler bile, her ne kadar ileri görüşlülükleri ve parlak yetenekleriyle övünseler de, yine bilinçaltında başarılarının çevre şartları yardımı sonucunda olduğuna inanırlar. Sürekli başarılarıyla kendine güvenen kişinin bile güveni mutlak değildir. Başarılarını oluşturan etkenlerden her birini ayrı ayrı bildiklerinden asla emin değildirler. Dış dünya onlar için hassas ve tehlikeli bir şekilde dengelenmiş bir mekanizmadır ve bu mekanizma onların lehine işlediği sürece, bir düzen değişikliği yapmaktan korkarlar. Bu sebeple dış dünyanın devamı için duyulan şiddetli istekle, bu mekanizmanın değişmesine gösterilen direnç, aynı inançtan doğmaktadır ve gerek istek,

gerekse direnç çok güçlüdür.”

Eric Hoffer’in, **Kesin İnançlılar** adlı kitabından bir paragrafı okudunuz. Tabii ki bu yazı türü, bir deneme olduğu için katılıp katılmamakta serbesttir herkes.

Ancak ben, bu görüşlere katılanlar arasındayım. En azından okuduğum tarih, bana bunun doğru olduğunu söylüyor, zira istisnasız her değişim birer statükoya dönüşmüştür.

Statüko kelimesini, *-Başbakanımız sağolsun-* hemen her gün basın organlarında görmekte ve duymaktayız.

Ancak sözlük anlamını bilmeyen okurlar varsa, kendilerini sözlüğe bakmak zahmetinden kurtarayım. Statüko, kelime itibariyle **“sürer durum”** anlamına gelmektedir. Bu hususa ilişkin bir diğer terim de, **“defakto”**dur. Defakto da, uygulamada olan anlamına gelmektedir.

Değişimin (reform, seçim, darbe, devrim...) doğası sonucu, defaktoyu değiştirdiğiniz anda, bir statükoyu kaldırıp, yerine başka bir statüko koymuş olursunuz.

Tarihten birkaç örnek vererek ilerleyelim. Mesela kadim Roma İmparatorluğu’nda **Hristiyanlık devrimi**.

İlk başta Paganist bir devlet olan Roma önce Hristiyanlığa karşı müthiş bir direnç göstermiştir ve Hristiyanlar büyük zulümlere uğramışlardır. Fakat daha sonradan, Roma’da Hristiyanlık resmi din olduktan sonra, bu kez Paganlar, hatta Heretikler denilen, dini sorgulayan kesimler cadı ilan edilmiş ve bilhassa Orta Çağ Avrupasında, **“engizisyon”** mahkemeleri kurulmuş ve müthiş bir **cadı avı** başlamıştı.

Tarihten biraz daha bugünlere gelelim ve Fransız İhtilali’ni ele alalım. Hani şu Avrupa’nın müthiş uyanışı ve aydınlanması!

Devrimden henüz 14 yıl sonra, yani 1793 yılında **Robespierre, Marat** gibi **Jakobenlerin** başını çektiği, **Renge de la Terreur** yani **Terör dönemi** yaşanmadı mı Fransa’da? Bu sefer **“devrim”** mahkemeleri vardı sahnede. Ancak **Hoffer**’in belirttiği üzere, son derece ilerici bir hareket bile bir statükoyu kaldırdığı zaman, kendi statükosunu muhafaza etmek durumunda kalmaktadır.

Mesela, daha fazla hürriyet için mücadele eden **Jön Türkler**’in bir alt kümesi olan ve ilk geldiği yıllarda basına sansürü kaldıran, İttihat ve Terakki de, iktidarını korumak için en baskıcı yönetimlerden birine dönüşmek zorunda kalmıştı.

İran’daki devrim sonrası yaşanan, hatta bugün bile devam eden muhalif idamları. Küba’da 1959 devrimi sonrasında girilen, devrim karşıtlarına ve eşcinsellere karşı uygulanan katı baskı ve kanlı politikalar. Hatta konuya ilişkin, **Julian Schnabel**’in **“Karanlıktan Önce”** (Before Night Falls) ve **Andy Garcia**’nın **“Kayıp Şehir”** (The Lost City) filmlerinin, dönemin ruhunu daha kolay kavramanızı sağlayacağı inancındayım.

Devrimci Bolşeviklerin, Menşeviklere yaptıkları... Nazilerin, sosyal demokratlara ve komünistlere karşı tutumu... Hemen ardından da, İkinci Dünya Savaşı sonrasında, müttefiklerin bu sefer Nazileri idamları ve **“Nürnberg Mahkemesi”**.

1923 Türk Devrimi fakat akabinde rejim düşmanlarına karşı kurulan **“İstiklal Mahkemeleri”** ve **Takrir-i Sükun** kanunu. Hatta **Özdemir İnce**, 24 Mart 2010

tarihli yazısında Türkiye açısından, durumu şöyle ifade etmekte:

“ Türkiye’nin siyasal statükosunu mevcut Anayasa’nın 4. maddesi saptamıştır: ‘Anayasa’nın 1. maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2. maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3. maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.’

Biraz daha açacak olursak: Anayasa’nın 2. maddesinde yer alan “Türkiye Cumhuriyeti, demokratik, laik ve sosyal hukuk devletidir” ilkesi Türkiye Cumhuriyeti’nin statükosudur. İster anlaşıalım, ister anlaşmayalım, Türkiye Cumhuriyeti’nin siyasal statükosunu belirleyen ilk dört madde konusunda herkes uzlaşmak zorundadır. Uzlaşanlar legaldir (yasaldır), uzlaşmayanlar illegaldir (yasadışıdır).”

Ve...

Bugün yaşadığımız, AKP’nin iktidarını korumak için **Cumhuriyetçilere** karşı kurulan **“Ergenekon Mahkemeleri”**! Bu davaların, Cumhuriyet Mitingleriyle bir bağlantısı var mı yok mu, birkaç nesil sonra tarih karar verecek. Ben sadece, takdirinize bırakabilirim durumu.

Statükoyu savunduğum yahut yerdiğim için almıyorum bu yazıyı kaleme. Bir yargıda bulunmuyorum. Sadece, doğruluğuna inandığım bir tezi, bazı tarihi kanıtlarıyla ortaya sermek niyetim sadece; realiteyi göstermek yani.

Sözün özü, bir düzen ne kadar statüko karşıtı olsa da, sürekli ilerlemeci olsa da, yahut olmasa da... Bir değişim, eşittir bir statüko şeklinde durumu hülasa edebiliriz. Çünkü, mevcut düzenden daha iyi olduğunu düşündüğünüz bir düzeni, herhangi bir yolla getiriyorsunuz. E, doğal olarak da, belli bir süre sonra bu düzeni korumaya geçmek zorundasınız. Yoksa ne diye getirdiniz, söz konusu yeni düzeni?

Sözüm ona statüko karşıtı olduğunu iddia eden **AKP**, bu doğal kanun karşısında, ne kadar statüko karşıtı olabilir? Hatta aslında statüko karşıtı mıdır, yoksa takkiye mi yapıyor?

Ya da karşı olduğu “statükoculuk” değil de, bugünün statükosu mudur?

Bugünlerde moda olan bir söylemle: Analiz bizden, sentez sizden.

Asim.Us@PolitikaDergisi.com

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [2]

Kaynak URL (01/05/2024 - 22:34 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/makale/akp-statukoculuga-mi-karsi-bugunun-statukosuna-mi-yoksa-statuko-kader-mi>

Bağlantılar:

[1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/asim-us>

[2] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>